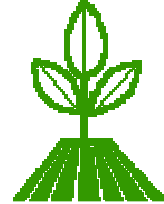

משרד החקלאות
ופיתוח הכפר
שה"מ
לשכת הדרכה נגב

18 יוני 2002

לחקלאי שלום

זהירות מפני עלקת

בשטחים עגבניות אורגניות בערבה נמצאו צמחי עלקת נטויה. עלקת עלולה לגרום לנזק רב בשדה, להפחתה ניכרת של היבול עד להתמוטטות הצמחים והתייבשותם. עקב המגמה להפחתת השימוש במתיל ברומיד בעתיד עלולה העלקת להוות איום על גידול העגבנייה בערבה. בעבר הייתה עלקת הערבה אולם ב 20 שנים האחרונות היא לא נמצאה בשטחים קונבנציונליים עקב השימוש במתיל ברומיד.

להלן מספר עובדות חשובות:

- צמחים המשתייכים לסוג עלקת הם טפילים מוחלטים, חסרי כלורופיל ולכן חסרי יכולת לקיים פוטוסינטזה. צמחים אלו נטפלים לשורשים של צמחים פונדקאים, נקשרים אליהם על ידי איברים מיוחדים ויונקים מהם את כל חומרי המזון הדרושים לקיומם.
- מיני עלקת שונים יכולים לתקוף מגוון גידולים חקלאיים.
- בחקלאות אורגנית אין פתרונות יעילים נגד עלקת, חיטוי סולרי נותן תשובה חלקית.
- צמח העלקת מסוגל להבשיל זרעים גם בהיותו מנותק משורשי הצמח הפונדקאי. תפירת אחת של עלקת עלולה להפיץ כ - 500 אלף זרעים.
- זרעי עלקת יכולים לשרוד בקרקע עשרות שנים.
- עלקת נטויה נמצאה בערבה בשטחים אורגניים והיא מהווה איום על שטחים במתבססים על גידול עגבנייה צריי וחציל.

דרכי הפצה של מיני עלקת :

- חציר לבהמות .
- זבל לא מעובד (העלקת יכולה לשרוד בקיבה של בעלי חיים).
- קומפוסט לא נקי או לא בשל.
- כלים חקלאיים, השאלת כלים בין החקלאים באיזור.

אמצעים להפחתת נזקי עלקת :

- כיוון שהעלקת עוברת בחלקי אדמה שנדבקים על הגלגלים הכלים והנעליים יש להקפיד על ניקיון הכלים החקלאיים כולל הגלגלים על ידי שטיפה במים במעבר מחלקה אחת לשניה.
- שימוש בקומפוסט מעובד, נקי ממפגעים (גורמי מחלה, נמטודות, עשבים ועלקת). לבקש מהיצרן לערוך בדיקות המתאימות המפגעים הנ"ל. מדובר בבדיקות ספציפיות לפגעים במעבדות שונות .
- הוצאת צמחי עלקת מיד עם הופעתם ובכל מקרה לפני פריחה ויצירת זרעים, לאסוף בתוך שקית ניילון לסגור היטב ולשרוף.
- הדברה – חיטוי קרקע - בחקלאות אורגנית חיטוי סולרי נותן תשובה חלקית. חיטוי קרקע צריך להיעשות בצורה נכונה.
- הימנעות מלגדל גידול רגיש למין העלקת המצוי בשדה – עד כמה שניתן.

בברכה

נורית שפירא
רכזת חקלאות אורגנית – מז"פ ערבה

אורנה אוקו
הגנת הצומח – שה"מ

: